Hallintovaliokunnalle

Suomen Olympiakomitean lausunto liikkumisvapauden rajoittamisesta

***VIITE**: HE 39/2021 hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta*

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta. Koronapandemian hallitseminen edellyttää rajoituksia, joiden tulee aina olla ajankohtaiseen tilanteeseen nähden oikeasuhtaisia. Liikuntaa ja urheilua ei tule rajoittaa enempää kuin on koronapandemian hillitsemiseksi välttämätöntä.

Olympiakomitea kiinnittää lausunnossaan huomiota kahteen seikkaan: lasten harrastustoiminnan ja ammattiurheilun jatkumiseen.

ALLE 12-VUOTIAIDEN HARRASTUSTOIMINTA

Olympiakomitea ja liikuntayhteisö pitävät välttämättömänä, että lasten harrastustoiminnan jatkuminen mahdollistetaan liikkumisrajoituksista huolimatta sekä ulkona että sisätiloissa.

Hallituksen esityksen mukaan poistuminen kotoa tai pihapiiristä olisi lähtökohtaisesti kiellettyä. Kieltoon sisältyy kuitenkin lukuisia poikkeuksia. Sallittua olisi vuonna 2008 ja sen jälkeen syntyneiden lasten ulkoilu ja leikkiminen ulkona yhdessä muiden lasten kanssa. Lapset voisivat esityksen mukaan myös ulkoilla esimerkiksi harrastustoimintaan liittyen.

Olympiakomitea pyytää hallintovaliokuntaa selkeyttämään hallituksen esitystä niin, että rajoittamisen poikkeuksiin kirjataan selkeästi vuonna 2008 ja myöhemmin syntyneiden mahdollisuus harrastaa ohjatusti paitsi ulkona myös sisätiloissa (3 §:n 3 momentti):

➔ **”Edellä 2 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen sallittua on myös vuonna 2008 ja sen jälkeen syntyneen lapsen ulkoilu ja leikkiminen ulkona SEKÄ HARRASTAMINEN ULKONA JA SISÄTILOISSA yhdessä muiden lasten kanssa.”**

Lasten hyvinvoinnin kannalta on keskeistä, että harrastamista ei lasketa liikkumisrajoitusten piiriin. Liikuntaharrastusten keskeyttämisestä aiheutuisi vakavia haittoja lapsille, jotka ovat jo kärsineet huomattavasti kriisistä. Seuratoiminnan parissa olevat lapset putoaisivat tyhjän päälle, jos heiltä viedään pois sekä fyysiselle hyvinvoinnille tärkeä liikuntaharrastus että sosiaaliselle hyvinvoinnille tärkeä kaveripiiri. Tällä voi olla pysyviä ja pitkäkestoisia negatiivisia vaikutuksia lapsen kehitykselle.

Lisäksi Olympiakomitean vaatii, että laissa turvataan välttämättömänä poikkeuksena vanhemmalle tai lähiomaiselle mahdollisuus kuljettaa lapsi harrastamaan sekä ohjaajien kulkeminen harrastuksiin. Nämä ovat edellytyksiä lasten harrastamisen tosiasialliselle mahdollistamiselle, koska alle 12-vuotiaat lapset eivät voi harrastaa vain keskenään eivätkä kulkea harrastuksiin yksin. Olympiakomitea pitää hallituksen esityksen perusteluiden määrittelyä riittämättömänä, koska siinä ei selkeästi huomioida ohjaajien kulkemista harrastuksiin: ”Lapset voisivat leikkiä ja huoltaja, vanhempi sisarus tai muu henkilö voisi myös ehdotetun säännöksen 8 kohdan mukaisesti valvoa leikkimistä.”

➔ **Olympiakomitea pyytää valiokuntaa kirjaamaan mietintöönsä, että ohjaajien kulkemista vuonna 2008 ja myöhemmin syntyneiden lasten harrastuksiin pidetään lapsen avun ja tuen tarpeen toteuttamisena tai muun näihin rinnastuvana merkitykseltään painavana syynä.**

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on korostanut, ettei rajoitustoimia enää kohdisteta lapsiin ja nuoriin. Liikuntayhteisö pitää tätä tärkeänä periaatteena ja on vahvasti sitoutunut toteuttamaan lasten harrastustoimintaa vastuullisesti terveysturvallisuus huomioiden.

- ➔ Poikkeuksena liikkumisrajoituksiin laissa mahdollistettava lasten harrastustoiminnan jatkuminen sekä ulkona että sisätiloissa.
- ➔ Lisäksi poikkeuksena liikkumisrajoituksiin laissa turvattava selkeällä kirjauksella vanhemmalle tai lähiomaiselle mahdollisuus kuljettaa lapsi harrastamaan sekä ohjaajien kulkeminen harrastuksiin.

AMMATTIURHEILUN MAHDOLLISTAMINEN

Olympiakomitea ja liikuntayhteisö pitävät välttämättömänä, että ammattiurheilun harjoittaminen katsotaan välttämättömäksi liikkumiseksi.

Hallituksen esityksessä poikkeuksena liikkumisrajoituksiin mainitaan virka- tai työsuhteeseen liittyvien työtehtävien hoitaminen taikka elinkeino- tai yritystoiminnan harjoittaminen. Esityksen perusteluissa todetaan, että liikkuminen voi olla näillä perusteilla välttämätöntä, jos esimerkiksi työtehtäviä ei voida hoitaa etäyhteyden avulla. Olympiakomitea tulkitsee, että ammattiurheilun harjoittaminen on välttämätöntä liikkumista, joka tulisi katsoa poikkeukseksi liikkumisrajoitukseen.

Suomen Olympiakomitea pyytää hallintovaliokuntaa huomiomaan mietinnössään, että myös ammattiurheileminen jää yksiselitteisesti liikkumisrajoitusten ulkopuolelle (lain 3 §:n 2 momentin 4 kohdassa). Tämä on edellytys huippu-urheilijoiden harjoittelun turvaamiseksi ja kilpailutoiminnan jatkamiseksi. Muuten liikkumisrajoitukset estäisivät mahdollisuuden jatkaa ammattiurheilijan työtä, mikä olisi erittäin ongelmallista ottaen vielä huomioon urheilijoiden muita työntekijöitä heikomman sosioekonomisen aseman. Myös aiemmin tartuntatautilain käsittelyn yhteydessä ammattiurheilu jätettiin 58 d ja 58 g §:n soveltamisalan ulkopuolelle.

- ➔ **Laissa on turvattava välttämättömänä poikkeuksena ammattiurheilun harjoittaminen. Suomen Olympiakomitea esittää ehdotetun 3 §:n 2 momentin 4 kohdan perusteluja täydennettävän siten, että oikeus liikkumiseen on myös silloin, kun liikkuminen on välttämätöntä ammattiurheilun harjoittamiseksi.**

Helsingissä 29.3.2021

Mikko Salonen
toimitusjohtaja, Suomen Olympiakomitea